

Åtgärdsförslag för att minska utsläppen av gummikross från konstgräsplaner

Att observera i planeringsstadiet:

- Placeringen av nya plan görs så att man undviker platser nära vattendrag
- För planerna reserveras tillräckligt med utrymme för vinterunderhåll och snöförvaring och -deponering
- Tillräckligt med utrymme reserveras för underhållsutrustningen på ett isolerat område
- Kvantitativ och kvalitativ hantering av dagvatten
- Hänsyn tas till att förhindra fyllmedel från att spridas med hjälp av konstruktioner och utrustning och till ytjämnning, gränsområden, beläggningar och gångar (bild 1)
- Valet av kross görs planvis, miljövänligaste alternativen föredras
- Val av konstgräs: alternativ som är så ofarliga som möjligt för miljön föredras

Strukturer och utrustning vars syfte är att förhindra spridningen:

- Borststationer (för skor och kläder) och markgaller
- Fångare som monteras i dagvattenbrunnar
- Filterdukar/geotextiler i grundstrukturer
- Skyddshinderytor, områden för snödeponering och skyddszoner
- Stängsel, barriärer, kanter och rännor runt fältet, förbindelsevägar, borststationer och underhållsområden
- Slutna och separerande dagvattensystem på planen och i perifera områden
- Filter för brunnar i omklädningsrum och duschar

Att observera under användning:

- Avgränsning av vinterunderhållsområden och -rutter (bild 2)
- Tidsbestämning och placering av underhållsaktiviteter på ett förnuftigt sätt (t.ex. borstning i torrt väder)
- Även planens omgivning underhålls (kross som spridits tas bort)
- Underhållsutrustning och -fordon rengörs nära fältet på skyddsområdet (bild 3)
- Användning av rekommenderad underhållsutrustning
- Brunnarna täcks medan underhåll pågår
- Regelbunden rengöring av brunnar och sandfång

Dessutom följs tillgänglig praxis och riktlinjer som konstaterats fungera bra:

- Riktlinjer för upphandling (miljöguider för upphandlingar, upphandlingar som sparar på miljön m.m.)
- Tillståndsförfaranden, anmälningsskyldigheter m.m.
- Allmänna föreskrifter och instruktioner (RT-kort, InfraRYL, Bollförbundet, Konstgräsguider)
- Tydligt operativt ansvar (t.ex. organisation av övervakning och uppföljning)

En undersökning riktad till användare av konstgräsplaner visade att användarna bidrar avsevärt till de totala årliga utsläppen av gummikross. Denna andel av utsläppen kan också påverkas av åtgärder som är relativt enkla och billiga att genomföra, såsom att informera om saken och öka antalet rengöringspunkter för utrustning på konstgräsplaner. Spelare, planskötare, tränare och föreningsarbetare ska informeras om metoder för att förhindra att gummikrosset sprids. Inom kommunikationen bör man använda befintliga, funktionella kanaler, såsom till exempel Bollförbundets spelpassbrev och föreningarnas kommunikationsplattformar. Planerna ska även förses med informationsskyltar.